

СИЛАБУС ВИБІРКОВОЇ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

РИТОРИКА

Факультет	Бізнесу та соціальних комунікацій
Кафедра	Міжнародних відносин, суспільних комунікацій і ІТ-права
Статус навчальної дисципліни	Вибірковий компонент освітніх програм першого (бакалаврський) рівня вищої освіти
Рекомендовано для спеціальностей	Для всіх ОПП, що запроваджені ДУІТЗ
Форма навчання	Денна, заочна

Викладач

Коляда-Березовська Тетяна Федорівна
t.f_koliada-berezovska@suitt.edu.ua

Доцент кафедри
журналістики,
соціальних комунікацій і ІТ-права,
к. філол. н., доцент

Загальна інформація про дисципліну

Анотація до дисципліни	Навчальна дисципліна «Риторика» складена відповідно до освітньо-професійної програми «Реклама та зв'язки з громадськістю» підготовки здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня спеціальності 061 Журналістика галузі знань 06 «Журналістика». Спрямованість дисципліни передбачає надання здобувачам вищої освіти необхідних теоретичних знань щодо ораторства; формування вміння промовця, який би володів прийомами красномовства; забезпечення компетентностей, що визначені освітньою програмою.
Мета дисципліни	Мета дисципліни «Риторика»: - оволодіння здобувачами теоретичними знаннями щодо видів та жанрів красномовства, особливостей вербального та

	<p>невербального складників публічного виступу, набуття необхідних умінь для його успішної підготовки та реалізації;</p> <ul style="list-style-type: none"> - розглянути етапи ораторської діяльності від задуму промови до її публічного виголошення; - формування у майбутніх фахівців у сфері реклами та PR навичок з техніки усного мовлення, - підготовлення публічного виступу на певну актуальну тему; - вироблення у здобувачів лінгвостилістичного розуміння текстів.
Компетентності, формуванню яких сприяє дисципліна	<p>ЗК06. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.</p> <p>ЗК08. Здатність навчатися і володіти сучасними знаннями.</p> <p>СК3. Здатність створювати медіапродукт.</p> <p>СК5. Здатність ефективно просувати створений медійний продукт.</p> <p>СК6. Здатність до провадження безпечної медіадіяльності</p>
Результати навчання	<p>ПР07. Координувати виконання особистого завдання із завданнями колег</p> <p>ПР08. Виокремлювати у виробничих ситуаціях факти, події, відомості, процеси, про які бракує знань, і розкривати способи та джерела здобування тих знань</p> <p>ПР15. Створювати грамотний медіапродукт на задану тему, визначеного жанру, з урахуванням каналу поширення чи платформи оприлюднення</p> <p>ПР17. Розміщувати оперативну інформацію про свій медіапродукт на доступних інтернет-платформах</p> <p>ПР18. Використовувати необхідні знання й технології для виходу з кризових комунікаційних ситуацій на засадах толерантності, діалогу й співробітництва.</p>
Обсяг дисципліни	<p>Загальний обсяг дисципліни: 6 кредитів ЄКТС (180 годин). Для денної форми навчання: лекції – 20 годин, практичні заняття – 40 години, самостійна робота – 120 годин.</p>
Форма підсумкового контролю	<p>Залік</p>
Терміни викладання дисципліни	<p>Дисципліна викладається у 3-му семестрі</p>

Програма дисципліни

Тема 1.	<p><i>Вступ. Риторика в системі філософсько-філологічних дисциплін</i></p> <p>Мета, завдання, структура дисципліни. Термінологічно-поняттєвий апарат дисципліни. Взаємозв'язок риторики з іншими науками..</p>
Тема 2.	<p><i>Ораторське мистецтво давнього світу</i></p> <p>Риторика ранніх цивілізацій. Конфуціанські повчання як типова риторика морально-етичного характеру. Античне ораторське мистецтво. Софістика . „Риторика” Арістотеля.</p>

Тема 3.	<i>Розвиток ораторського мистецтва в Україні. Витоки давньоукраїнського красномовства за часів Київської Русі .</i> Київ як міжнародний духовно-культурний центр за часів Ярослава Мудрого Особливості давньоукраїнського красномовства Видатні оратори Київської Русі: митрополит Іларіон (XI ст.), Климент Смолятич (XII ст.) та Кирило Туровський (XII ст.). Давньокіївська культура як наслідування візантійської, в тому числі й засади риторики та гомілетики.
Тема 4.	<i>Красномовство періоду XIII-XVII ст.</i> Риторика епохи бароко. Красномовство Серапіона Володимирського Розвиток полемічної літератури Просвітницька діяльність Петра Могили.
Тема 5.	<i>Розвиток мистецтва риторика у XVI-XVIII ст.</i> Церковна риторика XVI-XVIII ст.: казаня цього періоду. Рриторика Й. Галятовського. Основні положення риторичної теорії Ф. Прокоповича: зразки писання листів, мовних зворотів, промови офіційні, панегіричні, весільні, при врученні подарунків, при привітанні гостей, при погребінні тощо.
Тема 6.	<i>Красномовство в новітню епоху історії України: види красномовства та сфери його застосування</i> Основні види красномовства, риси академічного красномовства, жанри академічного красномовства Форми діалогу, що використовують академічні оратори. Роль наукового знання та аргументації в академічному красномовстві.
Тема 7.	<i>Політичне красномовство. Види. Жанри</i> Сутність поняття, види та жанри політичного красномовства Політичне красномовство в Україні. Заангажованість політичного оратора, її пов'язаність з ідейністю промови.
Тема 8.	<i>Суспільно-побутове красномовство</i> Визначення поняття . “Нікомахова етика” Сучасні жанри соціально-побутового красномовства. Імпровізаційно-емоційне начало, гумор у суспільно-побутовому красномовстві
Тема 9.	<i>Типи промови за знаковим оформленням та закріпленням</i> Промови, які читають за конспектом, промови, які готують заздалегідь. Промови, які готують заздалегідь і вчать напам'ять. Імпровізовані промови (експромти). Засоби інтенсифікації риторичного мислення.
Тема 10.	<i>Методика та етапи підготовки промови .</i> Процес збирання матеріалу. Запис промови. Розмітка тексту знаками партитури.

Рекомендована література:

1. Абрамович С.Д., Чікарькова М.Ю. Риторика: Навч. посібник. — Львів: Світ, 2001. — 240 с.
2. Грушевський М. Історія України-Русі. — Т.1. — До початку XI віка. — К., 1991. - С.528.
3. Гурвич С.С., Погорелко В.Ф., Герман М.А. Основи риторики. — К., 1988. — С.113-118.
4. Маслюк В.П. Латиномовні поетики і риторики ХУІІ-першої половини ХVІІІ ст. та їх роль у розвитку теорії літератури на Україні. — К., 1983.
5. Ораторське мистецтво : навч. посіб. / Г. І. Гамова ; Нац. акад. держ. упр. при Президентові України, Харків. регіон. ін-т держ. упр. — Харків: Магістр, 2009. — 171 с.
6. Ораторське мистецтво : підручник / Р. С. Кацавець. — 2-е вид., допов. — Київ : Правова єдність : Алерта, 2018. — 216 с. — ISBN 617-566-283-0.
7. Сагач Г.М. Золотослів. — К., 1993. — С.222-252.

ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ:

8. Національна бібліотека України ім. В. І. Вернадського [Електронний ресурс]. — Режим доступу : <http://www.nbuv.gov.ua>.
9. Національна парламентська бібліотека України [Електронний ресурс]. — Режим доступу : <http://www.nplu.kiev.ua>.

Загальна схема оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Шкала ЄКТС	Оцінка за національною шкалою		Нарахування балів	Бали нараховуються таким чином:
		для іспиту	для заліку		
90-100	A	Відмінно	зараховано		<i>Оцінювання знань здобувачів вищої освіти здійснюється за 100-бальною шкалою і становить: за поточну успішність (участь у практичних заняттях, виконання практичних завдань та контрольних робіт) – до 60 балів, за результати екзамену – до 40 балів.</i>
82-89	B	Добре			
74-81	C				
64-73	D	Задовільно			
60-63	E				
35-59	FX	Незадовільно з можливістю повторного складання	Не зараховано з можливістю повторного складання		
0-34	F	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	Не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни		

Політика опанування дисципліни

Відвідування: Здобувачі вищої освіти самостійно планують відвідування лекційних занять, що проводяться в межах дисципліни. Присутність на практичних заняттях та контрольних заходах (екзамен/залік) є обов'язковою. При проведенні занять в онлайн режимі, присутність здобувача враховується у разі відкритого вікна.

Дотримання принципів академічної доброчесності: Підготовка усіх завдань, письмових робіт і т. ін., що виконуються в межах дисципліни, здійснюється здобувачем вищої освіти самостійно, на засадах академічної доброчесності. Викладач має право для перевірки робіт застосовувати програму **Unicheck**.

Навчально-методичні матеріали дисципліни розміщені на платформі Moodle